ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XI

№ 23 (1191).

ВІВТОРОК

24 ЛЮТОГО 1970 р.

Ціна 2 коп.

Кировоградская областная библиотека им. Н. К. Крупской

ОУНБ ім. Д. І. Чижевського

РУКА СЕРДЕЧНОЇ ДРУЖБИ

НА КІРОВОГРАДЩИНІ З 23 ЛЮТОГО ПО 2 БЕРЕЗНЯ ПРОВОДИТЬСЯ ТИЖДЕНЬ ДРУЖБИ І СОЛІДАРНОСТІ РАДЯНСЬКОЇ І В'ЄТНАМСЬКОЇ МОЛОДІ

Гнів і осуд всієї світової громадськості викликають жахливі акти винищення американськими імперіалістами мирних жителів Південного В'єтнаму. Трагедія в'єтнамського села Сонгмі, стертого карателями з лиця землі, повторюється. Вояччина США продовжує посилати смертельні вантажі на мирні міста і села Демократичної Республіки В'єтнам, яка в складних умовах будує нове життя.

Всі люди доброї волі солідарні з героїчною боротьбою в'єтнамського народу за свою свободу і незалежність. Запальним словом і піснею, осудом американського імперіалізму і коштами підтримують сьогодні вони цю боротьбу. Радянські люди були першими, хто подав дружню руку в'єтнамському народові. Радянська молодь першою сказала слово бойової солідарності.

Нині за рішенням бюро обкому ЛКСМУ з 23 лютого по 2 березня на Кіровоградщині проводиться ТИЖДЕНЬ ДРУЖБИ І СОЛІДАРНОСТІ РАДЯНСЬКОЇ І В'ЄТНАМСЬКОЇ МОЛОДІ. В селах і містах області відбудуться мітинги і збори солідарності. Комсомольці і молодь на адресу ЦК Спілки трудової молоді В'єтнаму надсилають телеграми, колективні листи.

Комітети комсомолу організують суботники і недільники, кошти від яких підуть у фонд допомоги В'єтнаму. Вони братимуть участь у підготовці до направлення у ДРВ від Ленінського комсомолу «Пароплаву освіти», на якому будуть доставлені шкільне приладдя, обладнання для лабораторій, майстерень навчальних закладів, а також матеріальна допомога ЦК Спілки трудящої молоді В'єтнаму.

Міськкоми і райкоми комсомолу, первинні комсомольські організації, говориться в постанові бюро обкому ЛКСМУ, мають забезпечити широку участь комсомольців і молоді, піонерів і школярів у трудових днях солідарності з В'єтнамом, відрахуванні коштів у фонд допомоги В'єтнаму.

Нам не складає великих труднощів вийти на суботник чи недільник, кілька годин попрацювати разом. Але який великий політичний смисл у такому заході. Радянські юнаки і дівчата всьому світові кажуть: ми з героїчним В'єтнамом, ми проти злочинів імперіалізму, проти насилля і понезолення. Ми — за свободу і незалежність народів світу.

Юнаки і дівчата Кіровоградщини, під прапором бойової пролетарської солідарності візьмемо участь у Тижні дружби і солідарності радянської і в'єтнамської молоді!

МАШИНИ — В МОЛОДІ РУКИ

КИЇВ, 21 лютого. (РАТАУ). Понад сорок тисяч тракторів, багато зернових і силосних комбайнів, вантажних і спеціальних автомобілів, багато іншої техніки поставить у цьому році промисловість хліборобам України. Готується зустріти це поповнення машинного парку і молодь республіки. 95 тисяч юнаків і дівчат у відповідь на заклик партії вже розпочали освоєння сільських технічних професій. Роботу на найуніверсальнішому з механізмів — тракторі вивчають понад три тисячі молодих ентузіастів Полтавщини, три тисячі юнаків Сумської області, дві тисячі кіровоградців.

Добрий старт взяли молоді харків'яни. Наслідувати приклад Паші Ангеліної тут вирішили майже дві з половиною тисячі дівчат. Велику допомогу механізаторам подають колективи промислових підприємств.

ЦК ЛКСМ України спільно з рядом міністерств та відомств республіки оголосили огляд комсомольських організацій на кращу постановку роботи по залученню сільської молоді до оволодіння технічними спеціальностями.

Давай сто ударних днів!

ВІДМІННО, КОМСОМОЛІЄ!

Успіхами у праці і навчанні прагне зустріти 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна молодь Кіровоградського заводу радіовиробів.

Кожен комсомолець бере участь у Ленінському заліку, в гуртку політосвіти вивчає біографію вождя, його твори. Виконуючи заповіт Ілліча, 73 комсомольці оволодівають знаннями в інститутах, 67 — в технікумах, близько 50 чоловік — в школах робітничої молоді. 12 членів ВЛКСМ вже набули вищу освіту, а 61 — середню технічну.

Навчання — це місток до підвищення продуктивності праці. Тому і йдуть попереду в заводському змаганні на кращого робітника Валерій Пилипенко, Віра Пасічник, Світлана Студникова, які, крім досвіду, мають глибокі знання.

Опріч своєї основної професії кожен комсомолець освоює ще й суміжну, а 150 членів комсомольської групи цеху № 3 вже зараз можуть працювати за принципом взаємозаміни.

На початку січня молодь заводу стала на стоденну ударну Ленінську вахту. Кожен комсомолець, учасник вахти, зобов'язався домагатись відмінної якості виробів, постійно збільшувати їх випуск, активно брати участь у поході за технічний прогрес під девізом «П'ятирічці — пошук і майстерність молодих». До речі, загін раціоналізаторів постійно поповнюється молоддю, яка подає немало цікавих пропозицій. Наприклад. В. Шелест впровадив удосконалення, економічний ефект якого 300 карбованців.

На рахунку комсомольців заводу багато й інших корисних справ. Комсомольці — учасники недільника по благоустрою міста, будівники заводських турбаз в Світловодську та селі Кирилівці на Азовському морі.

Велику увагу приділяє комсомольська організація і спорту. Багато фізкультурників - активістів ведуть спортивні секції, організовують змагання. Наприклад, Леонід Островський на громадських засадах тренує тенісистів, Олена Яворська — головний суддя чемпіонату заводу з шахів.

Молодь не тільки добре працює і навчається, вміє вона і гарно відпочивати. У вихідні в заводському клубі проходять цікаві диспути, вечори. Команда заводу два останні роки була першою серед веселих і винахідливих міста.

В. ГРИЦЕЛЬ.

м. Кіровоград.
Завод радіовиробів.

Ще навчаючись в Голованівській середній школі, Світлана Панасюк мріяла про професію медика. Торік вона поступила до Кіровоградського медичного училища.
Є ще одне покликання у Світлани — то пісня. Вона серед учасників хору медучилища, на вечорах відпочинку виступає як солістка.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

П'ятирічці — майстерність і пошук молодих

РАХУНОК УМІЛЬЦІВ

КОЛИ електровоз «ЕЛ-1» заганяли в депо на ремонт з пошкодженим валом демпфера міжвізкового з'єднання, начальник транспортного цеху Анатолій Мазур і майстер Анатолій Киян зразу втрачали хороший настрій. Та й було чого хмуритися: адже замовлення на новий вал треба було посилати на завод, а потім невідомо скільки чекати його виконання.

— Доки ми будемо морочитися з цими валами, Анатолію Івановичу? — якось почав начальник цеху. — Давай спробуємо відновлювати їх власними силами.

— Згоден, Анатолію Павловичу, — відповів майстер. — Я теж над цим не раз замислювався, і ось яка у мене думка виникла...

Довгенько сиділи вони того дня після роботи в конторці Мазура. А через кілька тижнів напружених пошуків подали в бюро раціоналізації та винахідництва свій проект відновлення вала демпфера. Пропозиція молодих раціоналізаторів була схвалена і запропонована до впровадження. Економічний ефект від неї — 429 карбованців. При цьому не враховані кошти, заощаджені від скорочення простою електровозів під ремонтом.

Комітет комсомолу Балахівського вуглерозрізу (секретар — машиніст Василь Жуган) велику увагу приділяє участі молодих виробничників у рухові за прискорення технічного прогресу під девізом «П'ятирічці — майстерність і пошук молодих». Разом з радами Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів та науково-технічного товариства вуглерозрізу комітет комсомолу спрямовує зусилля молодих новаторів на розроблення і запровадження пропозицій, які б підвищували продуктивність і поліпшували організацію праці, зменшували собівартість вугілля, удосконалювали технологічні процеси, різні механізми і пристрої.

МИНУЛОГО року на вуглерозрізі було запроваджено 53 раціоналізаторські пропозиції з економічним ефектом 42 тисячі карбованців. Значну частину їх подали молоді раціоналізатори, яких на підприємстві є 18 (з 95-ти). Анатолій Мазур і Анатолій Киян, які зуміли відновлювати вал демпфера в умовах депо виступили ще з однією цікавою пропозицією в співавторстві з машиністами електровозів В. А. Сазоновим, В. Я. Савченком і М. О. Жуганом. Ось що вони писали в бюро раціоналізації та винахідництва:

«На електровозі «ЕЛ-1» встановлений компресор «Е-500» вітчизняного виробництва. Вал передачі компресора раніше мав консольне кріплення, тобто був закріплений на одному підшипнику ковзання. На другий кінець вала напресована шестерня. При навантаженні вал прогинався, а тому часто виходив з ладу підшипник, болт кришки підшипника і ведуча шестерня. Пропонуємо подовжити вал і встановити ще один підшипник ковзання. Експлуатація компресора при модернізації вала показала, що заїзди електровоза в депо для ремонту компресора зменшились удвоє, а також зменшився термін обслуговування компресора».

Невдовзі головний інженер вуглерозрізу т. Мойсеєнко, інженер по раціоналізації Л. І. Вечірня і начальник служби тяги П. Д. Черкашин підписали акт про запровадження:

«Дану пропозицію після проведеного випробування визнано придатною і запроваджено на дільниці транспортного цеху».

Удосконалення вала дало ефект в розмірі 700 карбованців. А раціоналізатори одержали премію.

Молоді раціоналізатори беруть активну участь і в конкурсі на кращу пропозицію серед членів науково-технічного товариства. Двоє з них — механік дільниці № 2 Валерій Ростовцев і електрослюсар Леонід Дробот посіли в цьому конкурсі друге місце. Вони запропонували відключаючу катушку своєї конструкції для відключення електромережі напругою до 1000 вольт на екскаваторі «ЕКГ-4» при включенні реле витоку. Впровадження цієї пропозиції дозволило спростити електросхему екскаватора і збільшити економію електроенергії. При цьому заощаджуються значні кошти.

Це — пропозиції, які лежать на виду. А є і менш помітні, однак, теж конче потрібні, оскільки вони сприяють підвищенню продуктивності праці. Наприклад, комсомолець, машиніст екскаватора В. Бакун раніше вручну знімав шестерні повороту. Довго і незручно. Придумав зйомник. Справи пішли легше і швидше. Вдруге він зі своїм напарником І. Ф. Кіликом встановив вертикальні ролики на транспортерних стрічках, щоб запобігти їх передчасному псуванню, а значить і втратам дорогоцінного робочого часу.

Нещодавно відбувся семінар народних умільців. Їм було запропоновано понад двадцять тем, розроблених бюро по раціоналізації та винахідництву. З великим ентузіазмом приступили новатори до пошуків. Бо кожна щаслива знахідка творчої думки буде сердечним дарунок ювілеєві Ілліча.

А. КРЯТЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».
Балахівський вуглерозріз комбінату «Олександріявуліля».
Петрівський район.

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

Добра слава ходить про гурток різьби по дереву, який працює при Новомиргородському районному Будинку піонерів. Школярі, готуючись до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, виготовили багато портретів вождя на дереві. Не так давно керівник гуртка Микола Карпович Луньов запропонував освоїти ще один вид художнього оформлення дерева — інкрустацію. Діти вже виготовили кілька сувенірів.

На фото: М. К. Луньов (праворуч) показує гуртківцям, як правильно інкрустувати шкатулку.

Фото П. МАЛЄЄВА.

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

Валентина Лампіцька — бухгалтер-фактурист Помічнянської торгової бази промислових товарів і заочно вчиться в Кіровограді в технікумі радянської торгівлі. Вона член комітету комсомолу бази, редактор комсомольської стінної газети.

На знімку: В. ЛАМПІЦЬКА готує матеріали до чергового номера стінгазети.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

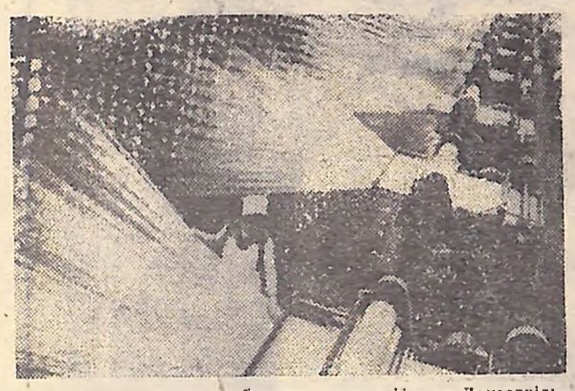

З року в рік росте виробництво продукції на Даугавпільському заводі хімічного волокна імені Ленінського комсомолу. Шовк і корд, які виготовляють тут, відомі в усіх куточках радянської країни і за кордоном. Ось уже четвертий рік випуск продукції на заводі систематично збільшується за рахунок підвищення продуктивності праці без росту чисельності персоналу.

На знімку: в ткацькому цеху Даугавпільського заводу хімічного волокна імені Ленінського комсомолу.

Фото В. УЛАСЕВИЧА. (АПН).

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

В Азербайджані повним ходом йде будівництво трубопроводу, який являється продовженням Трансіранського газопроводу, який споруджується в дружній сусідній країні з допомогою радянських спеціалістів. Цей газопровід бере початок в південних нафтодобувних районах Ірану і йде до радянського кордону, подолавши відстань близько 500 кілометрів. В грудні минулого року від нього вже зроблено відгалуження довжиною 112 кілометрів до столиці Ірану — Тегерану.

На території Радянського Азербайджану газопровід прокладається від іранського кордону до Карадагу, де він буде підключений до закавказького кільця. На радянській території будівельники вже уклали 60 кілометрів трубопроводу. Відповідно з угодою між СРСР та Іраном поставки газу в Радянський Союз повинні початися в жовтні 1970 року.

На знімку: укладка труб на трасі газопроводу Іран — СРСР.

Фото В. КАЛІНІНА. АПН.

РОМЕН-ЗІЛЛЯ

ДЕЛЕГАТИ КОМСОМОЛЬСЬКИХ З'ЇЗДІВ

1.

ВЕРБОЛІЗ. Він кучерявиться понад голубою стрічкою річки, квітчає її береги аж до околиці села. А далі високі скелі, навколо яких стелиться трав'янистий килим. Там — найбільша принада духмяних чебреців і буйноквіття роменсілля. І ще велетенський камінь, наче старезний дерев'яний стовбур, височить на стрімкому березі, грані якого обвиті сизим мохом.

На тім камені — юнки. Одна в гарній блакитній сукні, інша — в механізаторській спецівці.

— І тобі байдуже до всього цього? — це та, що в робочій одежі. — Ну хіба наша дротяна кладка, що повисла в самому небі над річкою, і це вербове віття не милі?

— Це вже ілюзія, Вадько. А все інше — пустопілля. І наше село так і звалось — Пустопілля. Глянь на той берег. Цілі гектари засипані кам'яними валунами. А коло них перекотиполе та блекота.

— Там більше, Галю, материнки. А каміння ми позчісуємо. І посадимо гай..

— Не будемо сперечатися. Всеодно твій верх. — За таку вдачу я б давала справжні ордени. Ти вмієш більше, ніж твоя мати: хліб до пуття спечеш, і корову видоїш, рушник вишиєш, стіни побілиш не гірше найкращої господині. Про трактор вже нічого й говорити. Про тебе он і в газеті написали: на комсомольський з'їзд до Києва поїдеш... А, що я? Так-сяк кельму вмію в руках тримати.

В очах у Валі подив. А уста ненароком беруться щедрим усміхом:

— Та це ж кожна сільська дівчина повинна вміти робити.

— Повинна. А от я не вмію. І якщо хочеш, то найбільше тобі заздрю ось чому: з дівчат — ти залишилась одна в селі. А хлопці? Одні школярі. То це ж просто мужність триматися цього тихого кутка і знати одне — робота й робота.

Обличчя Валентини стає зосередженим. В очах таїться легкий смуток.

— Ось ти про що, — витиснула вона з глибини грудей. — А хіба в тому, що на столі у твоєї матері сьогодні краща паляниця, аніж учора, це не наша втіха? Восени в селі не буде зовсім соломяних стріх. Кілька років тільки в дядька Клима був телевізор, а тепер на одному нашому кутку одинадцять антен. Хіба це не втіха?..

— А до нашої бригади від Свердлового тільки волами проїдеш. А те, що в дівках залишишся, це тебе не турбує, либонь? Ну, хто тут тебе побачить?

— А хіба людина помітна тільки тоді, коли вона вийде на гамірну вулицю в розцяцькованому платті?..

2.

У бригаді новина: з Бобринця повернулась Валентина Телих, працюватиме в колгоспі трактористкою.

Серед чоловіків тільки й розмов:

— Може, й ця втече через тиждень. Як тільки першого гвинта не зможе закрутити....

А Михайло Телих, бригадир:

— Не знаю, як буде далі, але вона має краще посвідчення за всіх вас. Відмінницею була в училищі. Гадаю, багато в чому її доля залежатиме від вас. Треба допомогти їй. А тракторець дамо невеликий — «МТЗ-5». Новий.

...Тільки-но пообідали. Чоловіки зібрались уже сідати за доміно. Та раптом Валя до них з пакунком газет:

— Мені доручили прочитати вам. Про нараду механізаторів району. І про комбайнерів з Новоархангельська. Я швидко. Бо вже й час у майстерню.

Ще й не закінчила читати, як прийшов обліковець.

— Святкуватимемо два дні. Але комусь треба сьогодні зробити до молочно-товарної п'ять-шість рейсів. Соломи і січки на дві доби слід заготовити. Це під силу двом трактористам. І тхати нікому. Кожен зайнятий. Якщо ти, Валю? Ну і ще...

— Я сама...

Вранці Семен Іванович завітав на ферму. Дізнавшись, що запас кормів був повний, здивувався:

— За трьох працювала. Мабуть, цілу ніч прорулювала в степу...

Тоді ж завідуючий фермою попросив:

— Хай вона хоч до весни буде закріплена за нашою бригадою. Замінить п'ять їздових...

...Вона знала: на час весняної сівби за кожним агрегатом обов'язково закріплять по два механізатори. Бо ж таки вірно сказав Михайло Олександрович: треба працювати у дві зміни, щоб було якнайбільше навантаження на кожен трактор.

Валі доручили готувати грунт під посів ярих. Культивація, наче й менш складна справа, ніж сівба, але всеодно добу не просидиш за важелями.

Вона одразу до Телиха:

— Скільки днів сіятимемо?

— Чотири — п'ять.

— Тоді дозвольте одній. Десять годин щодня — для мене не важко. Відставатиму — дасте підміну.

Михайло Олександрович згодився.

І вже в перший день почув про неї слова похвали від обліковця:

— Ще до заходу сонця далеко, а в неї півтори норми.

І так поки не обсіялися.

Потім знову транспортування кормів на ферму.

...Матері сказала:

— Повернусь додому за сонця.

До полудня возила від комбайна качани кукурудзи. Ненароком серед степу у вибалку — зупинка. Схилилася над застигаючим металом двигуна. Минуло півгодини, а в неї нічого не виходить — мотор не діє. Довелось бігти аж на польовий стан тракторної бригади, щоб взяти там потрібну деталь.

Ремонтувала трактор під дощем. Щоправда, він був короткочасним. І до заходу сонця ще встигала відвозити качани на тік.

Вечеряла. А мати знову нарікала:

— Казала ж, що не для тебе це діло. Ну навіщо отак себе перенапружувати?

Валя спокійно:

— Тобі, мабуть, важче на фермі.

І знову до дверей.

— Через мене стояв комбайн. Тепер треба натиснути. Бо завтра повинні закінчити весь клин..

***

В артільній конторі про Валю повідомили зовсім мало:

— За рік на її трактор вироблено 1300 гектарів умовної оранки, зекономлено 504 кілограми пального. Це найвищий показник на такий чотирьохколісний, як у неї.

...Її зустрів у бригадній майстерні. В шапці-вушанці, легкій куртці, вона ретельно закручувала кожен гвинт коло двигуна, заглядала в якусь схему, і знову брала в руки потрібні деталі.

— Інші трактори ми відправили в Бобринець. А цей тут. Валя вже закінчує ремонт, хоч ще й місяця не минуло, як взялася за цю роботу, — сказав мені обліковець. — Таки краще коли механізатор не носить цигарок з собою. Тоді й час на «перекури» не витрачає.

Поклавши ключі на полицю, Валентина Телих відійшла від трактора.

— Ну що я про себе? Працюю як і всі. Стараюсь.

Кажу їй, що, мабуть, не завжди ж були щасливі зміни, що не щодня було дві норми.

А вона:

— Робота трудна. Але якщо пересилиш якусь трудність, тоді й задоволення від зробленого тобою більше. А в бригаді мені добре. Бо кожен виручить, допоможе. Водити трактор — ще півділа. А ось почала ремонтувати, заметушилась. Спробуй підніми отакенну залізяку. Та прийшли Анатолій Лук'яненко, Анатолій Данильченко, Михайло Олександрович, поставили все на місце. А оце торкнулась своїми руками кожного гвинтика— тепер впевненіше можна виїжджати з гаража...

І ще одне запитання:

— Транспортні роботи, ремонт інвентаря, тепер — трактора. А що крім цього?

— Під час жнив чи весняної сівби для механізатора зайву годину перепрацювати звично. Впорались з усім — відпустка. А одноманітності немає. Ось вчора, наприклад, до чотирьох годин вечора — у майстерні. Потім — агрозаняття. Ввечері — читацька конференція. Ще й телевізор встигла подивитись. А сьогодні — кіно. І Стельмаха читатиму...

Потім довідуюсь, що Валя вже кандидат у члени партії, агітатор.

В чому її радість? В тім, що минулий рік був щедрим на врожай, і щедрість та залежала від таких людей, як вона...

Що її турбує?

— Повільно впорядковується наше село. І я про це скажу своє слово, коли будуть на тому тижні загальні колгоспні збори.

Як вона сподівається прожити цей рік?

— Хочу сама засіяти якийсь десяток гектарів. Та ще спробую навчитись водити автомашину. На осінь — до технікуму. Заочно, звісно.

Вона скидає свою шапку, кладе поруч себе на лаву. І додає:

— У нас часто точаться розмови про те, що треба створювати умови для молоді. Що нам треба? Працювати, знайти час, щоб продовжувати вчитись, щоб уміти гарно відпочити. Ми повинні вимагати, відстоювати свої права. Але мені стає прикро, коли хлопець чи дівчина часто-густо говорить про оті права, а за свої обов'язки забуває.

До нашої розмови прислухається бригадир. І в його очах світиться теплінь задоволення. Від того, що так мудро міркує проста сільська дівчина, звичайна трактористка, людина, яка любить землю, від якої і починає вона свою біографію.

Вже прощаючись з Валентиною Телих, я раптом помітив у кишені її куртки книжку. То вірші Михайла Стельмаха.

— Перечитала вже? — запитав.

— Окремі по кілька разів. Ось хоча б оцей.

Валя відкрила книжку на 171 сторінці. І почала декламувати:

Боюсь людей,
Що проживуть, як гості
Все життя:
Від них, чогось мені здається,
Віє цвинтарями.
Живе метелик теж, однак яке
У тім пуття,
Яка любов, краса,
Коли веселими руками
Не твориш світу доброго навкруг,
Коли ржавіє серце, наче плуг,
Полів не орючи...

Михайло ШЕВЧУК.

с. Полум'яне,
Бобринецького району.

● ПОЛІТИЧНИЙ ГАРТ

СПІЛЬНЕ ЗАНЯТТЯ

ЯКОСЬ Поліна Гаврилюк, пропагандист теоретичного семінару по актуальних проблемах ленінізму, запропонувала кращим слухачам-комсомольцям райлікарні:

— Давайте відвідаємо політзаняття комсомольців райоб'єднання «Сільгосптехніка». Виступимо перед ними, обміняємось досвідом.

З пропозицією погодились. Запросили з собою старого комуніста, кавалера двох орденів Леніна Володимира Яковича Кримського.

Візит зацікавив молодих робітників. Прийшли й ті, хто легковажив заняттями. Темою свого виступу обрали роботу В. І. Леніна «Завдання Спілок молоді».

З великою увагою слухали присутні яскраву розповідь Володимира Яковича про роки перших п'ятирічок, про підприємство, де він тоді працював, про напружену класову боротьбу на території Ульяновського району.

— Двобій з білополяками на заході, з бароном Врангелем на півдні, голод, розруха, і саме в цей час звучать слова Леніна до делегатів III з'їзду молоді: «Спілка молоді і вся молодь взагалі, яка хоче прийти до комунізму, повинна вчитись комунізму», — з цього почала свій виступ Галина Дяченко. А про те, як комсомольці виконують цей ленінський заповіт, розповіли Олена Недичалова, Зінаїда Пароконна, Світлана Миронець та інші. Підсумки заняття підвела П. Гаврилюк.

А. КУЧЕРЕНКО,
працівник газети «Ленінець».

Там, на Дунаї...

ВДОСТАЮСЬ у пожовклу від часу маленьку і тоненьку книжечку з епіграфом «Смерть німецьким окупантам!» Ця книжечка вручалась учаснику боїв за Будапешт. В ній викладений наказ Верховного Головнокомандуючого від 13 лютого 1945 року. Він, як і всі накази у Велику Вітчизняну війну, урочисто і гріяно звучав у голосі Левітана по московському радіо.

«Війська Другого Українського фронту при сприянні військ Третього Українського фронту після півторамісячної облоги і впертих боїв у важких умовах великого міста, сьогодні 13 лютого, завершили розгром оточеного угрупування противника в Будапешті і тим самим повністю оволоділи столицею Угорщини...»

Потім зазначається, що в ході боїв нашими військами взято в полон понад сто десять тисяч солдатів і офіцерів противника на чолі з главарем будапештської групи загарбників, німецьким генералом і його штабом.

А далі йде перелік з'єднань, частин і підрозділів, які відзначились у боях за оволодіння містом на Дунаї.

Того ж дня Москва від імені Батьківщини салютувала доблесним військам двадцятьма чотирьма артилерійськими залпами з трьохсот двадцяти чотирьох гармат.

...Минуло чверть віку. Чимало води втекло і в Дунай, який не раз на своєму довгому, як він сам, віку був і рікою дружби, і вогненним рубежем. Багато змін сталося і на Угорській землі, звільненої від коричневої чуми.

Та час не стер з пам'яті тих днів. Як сьогодні, бачиться, здається, все до деталей: і далекі походи, і стрімкі атаки, і безіменні висоти, і незабутні друзі-однополчани, живі і ті, хто «лежати залишився в темноті...»

НАШЕ командування, кероване почуттям гуманності, робило все, щоб врятувати від руйнувань столицю Угорщини, запобігти великих людських жертв. В кінці грудня 1944 року з боку двох наших фронтів до оточеного угруповання противника були направлені парламентери з ультиматумом негайно припинити воєнні дії і скласти зброю. Відчуваючи свою приреченість, ворог все ж не хотів здаватись. Послані з благородною місією радянські офіцери були відло вбиті гітлерівцями. Ця подія потрясла всіх наших бійців, як і всіх чесних людей світу.

Почався штурм міста, почалась велика Будапештська битва. Так ми зустріли новий рік, рік, який приніс народам визволення від фашистської неволі.

Наша гвардійська стрілецька частина була у складі військ, які наносили фронтальний удар, просуваючись по Дебреценському шосе, і якраз з боями оволодівали цими передмістями.

Гітлерівці і їх запроданці, зрадники угорського народу салашисти, відступаючи, не залишали нічого живого. Як потім нам розповідали, угорський фашистський уряд на догоду своїм хазяям здійснював тотальну мобілізацію чоловіків від 12 до 70 років і евакуацію решти населення в Німеччину.

В містах Пештсентімре і Пештсентльорінц, в які ми вступали, не залишилось жодної живої душі. Багато будинків було заміновано.

Зайнявши передмістя Будапешта Кобаньо і пройшовши міське кладовище, яке шалено обстрілювалось, ми ввійшли в квартали самого Пешта.

Бої зав'язувались і вдень, і вночі, «лінія фронту» часто проходила між поверхами будинків. На кожному кроці нас переслідувала ворожа куля. В цьому була трудність і складність цих боїв. Наші воїни бились завзято і вміло, проявляючи хоробрість і героїзм.

В одному з кварталів міста, який вважався зайнятим нами, раптом з провулка по наших підрозділах, які переходили на нові позиції, було відкрито кулеметний вогонь. Поранено кількох бійців. Вбито артилерійських коней. Важко було зразу зорієнтуватись для укриття. Мабуть, з півгодини лівся цей підлий вогонь. Потім стих.

Виявилось, що вогневу точку виявив і, зрозуміло, подавив розвідник нашого полку Петро (прізвище, на жаль, не пам'ятаю). Сам він не признавався, і про це повідомили командиру його товариші. Петя з риском для життя забрався крізь охорону на третій поверх будинку, звідки строчив кулемет, і вишвирнув його разом з знищеним фашистом на вулицю.

З КОЖНИМ днем кільце противника звужувалось, хоч коштувало це нам дорого. Вже була зайнята нами і міська ратуша, що в самому центрі Пешта, а ворог все ще тримався, незважаючи на великі втрати і безглуздість дальшого опору.

Фашисти підгодовували своїх приречених, щоб підняти їх дух. Але скинута на парашутах підмога не долітала до цілі: від рясного вогню з нашого розташування вантаж згорав ще в повітрі. Та й стерв'ятник рідко який повертався назад.

Як не старались фашисти евакуювати все населення з міста, це їм зробити не вдалось. Цього вони домагались не заради врятування життя людей, а від боязні, що залишені горожани будуть допомагати Радянській Армії. І в цьому вони не помилились. Прості, чесні люди, комуністи, які були в глибокому підпіллі, активно допомагали нашим бійцям.

В симпатіях і любові до нашого народу і нашої армії з боку простих угорців ми самі переконувались.

В одній убогій квартирі господар, літній чоловік, виявивси людиною не без гумору, важкі часи не вбили в ньому веселого настрою. Назвав він себе Іштваном. Трохи знав по-російськи. Але бездоганно у Іштвана вийшло, коли він несподівано для нас заспівав: «Волга, Волга, мать родная! Волга русская река...»

Ми дізнались, що він під час першої світової війни потрапив у російський полон, де й навчився російської мови. Іштван був радий нам і говорив, що росіяни — люди добрі. У бійців нашої роти від такої зустрічі, яка була дуже короткою, залишились приємні почуття.

Занам'яталась і зустріч з угорським комуністом, будапештським робітником. Звали його Шандор (або Олександр). Він показував нам квиток члена Угорської комуністичної партії. Не приховуючи своєї радості, захоплено розповів нам що комуністи переслідувались, що незабаром вся організація вийде з підпілля і почне роботу по відновленню і нормалізації життя в місті. Шандор дуже шкодував, що мало розмовляв з нами. Ми поспішали далі, вперед — до Дунаю.

ЗАВІТНОЮ мрією кожного нашого бійця-будапештця було першим помити чоботи у дунайській воді. Це вдалося бійцям сусіднього полку нашої дивізії. Цей полк і був найменований будапештським.

Часто згадується завжди життєрадісний, жвавий, скромний і хоробрий молодий капітан В. Н. Березан. Він був помічником начальника штабу полку. Нерідко появлявся серед солдат на передній лінії. Розповідають, що капітан першим доторкнувся дунайських хвиль.

Очищення лівого берега Дунаю ще не означало ліквідації будапештського угруповання. Противник з відчаєм гнучого звіра прориваєся з вогняного кільця. Йому на допомогу пробивались відбірні частини гітлерівців з півдня району Буди. Щоб доконати ворога, наші війська з Пешта були переправлені на ліпий берег.

Дунай в ту ніч був тихим, але переправа...

«Переправа, переправа,
Німці зліва, німці справа...»

Противник пускав по річці плавучі міни.

На правобережжі велись не менш запеклі бої. До підходу танків і артилерії до світанку ми стримували в районі Адонісаболч, що в двадцяти кілометрах південніше Буди, чималі сили ворога. Операція по доконанню оточених фашистів обходилась життям багатьох наших бійців...

ТОГО року зима в Угорщині була з великим для цієї місцевості снігом. Але вже наприкінці лютого настала весна, яка була першою справжньою весною для угорського народу.

Далі наш шлях лежав до озера Балатон, на окривавлений Секешфехервар, Сомбатхей і на Відень, столицю Австрії. На цьому шляху велись теж запеклі бої, оточення, знищення численних угруповань фашистських військ.

В суворі важкі дні, на довгих маршах бійців не покидало почуття прекрасного. Вони захоплювались природою і пам'ятниками чудової країни, безкрайньою рівниною, горами, непрохідними лісами.

І сьогодні ми всі раді, що братня Угорщина, недавно напівфеодальна, поневолена, тепер в соціалістичній співдружності, при всебічній допомозі Радянського Союзу, будує соціалізм, стала однією з передових країн Європи.

Ю. ЗБАРЖЕВЕЦЬКИЙ,
начальник відділу земфондів і землеупорядкування обласного управління сільського господарства, учасник боїв за Будапешт.

На твою книжкову полицю

До магазину «Політична книга» надійшли у продаж нові видання:

В. І. Ленін «Завдання Спілок молоді». Політвидав. Москва, 1969 рік, ціна 3 коп.

В. І. Ленін «Дві тактики соціал-демократів в демократичній революції». Політвидав. Москва, 1970 рік, ціна 20 коп.

В. І. Ленін «Дитяча хвороба «лівизни» в комунізмі». Політвидав. Москва, 1970 рік, ціна 16 коп.

Шляхом ленінських ідей (збірник спогадів про соратників В. І. Леніна). Політвидав. Москва, 1970 рік. Ціна 1 крб. 25 коп.

Тези ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна». Політвидав України. 1970 рік, ціна 6 коп.

Учні професійно-технічного училища зв'язку № 1 з нетерпінням чекали цієї хвилини. І хлопці 41-ї групи Борис Бондаренко, Володимир Богаченко, Павло Ракупін, які багато попрацювали над схемами електропроводки, і їх товариші з інших груп, які обладнали та оформили стенди, і екскурсоводи Людмила Новак, Сталіна Скорич, Алла Баранько, Валетина Берникова, які першими будуть проводити з гостями екскурсію — всі хвилювались...

І ось ця урочиста хвилина настала. Заступник директора училища по політичній частині М. Д. Афонін запрошує численних гостей до просторої світлої кімнати, яка відтепер буде називатись Ленінською.

Гості знайомляться з експонатами кімнати. Огляд експозиції починається з ознайомлення стенду, «Дитинство та юність В. І. Леніна». З цими матеріалами знайомить учениця-екскурсовод Людмила Новак. (Цей момент і зафіксував знімок). Вона передає слово своїй подрузі Сталіні Скорич, яка проводить огляд матеріалів по стенду «Революційна діяльність В. І. Леніна».

Екскурсоводи Вікторія Клименко, Марія Шевченко, Людмила Лебедева та інші знайомлять присутніх з матеріалами по стендах «Ленін в Шушенському», «Ленін за кордоном», «Будуємо життя по Леніну».

— До ленінських днів кімната поповниться новими експонатами, що їх виготовлять учні училища, — сказав М. Д. Афонін.

Цього ж дня музей отримав перші подарунки — книги про В. І. Леніна.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

м. Кіровоград.

«Між батьками і дітьми має жити слово: мужнє, добре, ласкаве і гнівне, але завжди вірне, повне правди». Розпочату на сторінках «Молодого комунара» розмову про становлення особистості, про кристалізацію душі молодої людини продовжує сьогодні завідуючий відділом пропаганди і агітації Долинського райкому партії І. Л. ЄВСЄЄВ.

НА ТЕМИ МОРАЛІ

„РОЗУМНА, ЗРІЛА, КУЛЬТУРНА..."

БАТЬКИ і діти... Складні у них взаємні стосунки...» Цими словами М. Стоян закінчує свій виступ в газеті під назвою «Поряд тебе — твій син».

Розмова про виховання наших дітей, формування характерів, напевне, ніколи не зійде з сторінок наших газет, журналів, екранів. Це вічна тема, як вічне саме життя. Народження нових поколінь — процес безупинний, постійний, нескінченний. Тому-то перед дорослими завжди поставала і постає проблема виховання нового покоління, покоління, що повинно замінити тих, хто йому дав життя.

Тема початої розмови занадто складна, щоб хоч в якійсь мірі її висвітлити кільком авторам; занадто серйозна, щоб відбутись кількома матеріалами. Мені здається, що тема кристалізації душі молодої людини повинна стати в газеті постійною. І чим більше людей висловиться з цього приводу, тим більше користі для справи принесе газета.

М. Стоян зупинився в основному на дітях шкільного віку. Мені хочеться продовжити і розширити цю розмову. ПОСТАВИВШИ ЦЕНТРАЛЬНОЮ ФІГУРОЮ МОЛОДЬ. Якраз ця тема мені здається дуже важливою, бо якщо відверто говорити, то десь У НАШОМУ ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЧАСТО НАСТАЄ ПЕВНИЙ РОЗРИВ. І ота трудність у стосунках з дітьми теж наступає не зразу, а на певній стадії дозрівання молодої людини — десь в 15—16 років. Це той період, коли діти перестають вважати себе дітьми, а говорять: «Мамо, я вже не дитина, я дорослий». Ось тут і починається ота трудність стосунків, на які ми, дорослі, часто нарікаємо. І якщо вона дійсно, ця трудність, з'явилась, можна сміливо самокритично ставити собі оцінку за всі роки виховання (будь-то батьки, чи педагоги). Є взаєморозуміння між батьками (педагогами) і дітьми — значить і вся система попередніх стосунків, виховання були правильними, ніщо не упущено. Якщо ж ні — значить були серйозні промахи. Таким чином, винуватцями в цих трудних відносинах між старшим і молодшим поколінням є в кінцевому результаті ми, старші — батьки, педагоги, всі ті, хто тим чи іншим чином справляв виховний вплив на дітей, молодих людей.

МОЛОДЬ. Поряд з цим чудовим словом хочеться завжди поставити епітети, які б милували своїм звучанням слух і радували душу. «Хороша», «красива», «розумна», «зріла», «культурна» і т. д. І дійсно, вона, наша молодь, заслуговує на такі епітети. Наша молодь фізично красива, як ні одне з попередніх поколінь. Тому що виросла в умовах, яких не бачило жодне з попередніх поколінь.

Наша молодь на свої роки значно грамотніша, освіченіша, з незрівняно більшим запасом знань і більш широким кругозором, ніж попередні покоління, бо вони опинились в таких умовах бурхливого гігантського розвитку науки і техніки якраз в країні найпередовішої економічно-суспільної формації — країні, що завершила побудову соціалізму і вступила в стадію розгорнутого будівництва комуністичного суспільства. Наша молодь розумна, ідейно стійка, бо вона виросла в країні, де найпередовіші революційні теорії перетворились в дійсність, де живі революційні традиції старших поколінь.

Наша молодь культурна, бо радянська соціалістична культура в ході свого розвитку увібрала в собі всі найпрекрасніші надбання людства і поставлена на службі найгуманнішої мети: всі блага землі — людині праці, творцю всього прекрасного. Таким чином в нашому суспільстві відсутні соціальні, або інші умови для морального каліцтва покоління. Тому-то ми пишаємось своєю молоддю. І гірко іноді чути міркування своїх однолітків, чи й старших себе, повних нігілізму: «Що тепер за молодь. Он ми були». Або щось в цьому роді.

НЕ ПРИГАДАЮ зараз де, але пам'ятаю, що десь доводилось читати таку мудрість. ПОГАНЕ, МОВЛЯВ, ТЕ ПОКОЛІННЯ, ЩО НЕ ВИРОСТИЛО НОВОГО, КРАЩОГО ВІД СЕБЕ. Ось напевне цим нігілістам і потрібно частіше нагадувати цю мудрість.

Якщо ми критикуємо сьогодні певну частину молоді за якісь вчинки, то потрібно в першу чергу критикувати себе за недосконалість наших виховних заходів. Іноді ми більше говоримо про виховання, ніж ним займаємось.

На противагу нігілізму, осудженню нашої молоді, треба ставити живі факти. Кілька з них мені хотілося б привести по Долинському району.

На березі невеликої річки Березівки, серед неозорого степу, встало красиве селище Молодіжне, жителі якого і складають колектив одного з найбільших підприємств цукрової промисловості Кіровоградщини — Долинський цукровий завод. І завод, і селище — справа рук молоді, комсомолу. Та й сама будова так і називалась — «Ударна комсомольська». 50 тисяч центнерів цукрової сировини переробляє завод за добу. В нинішньому сезоні колектив заводу дав країні 78 тисяч 150 тонн цукру. Чудовий подарунок Ленінському ювілею. Більше як третину робітників заводу складає молодь.

В іншому кінці району, в колгоспі імені Леніна, побудовано ціле містечко — свинофабрика потужністю в 30 тисяч центнерів свинини на рік. Побудували її в основному студенти різних вузів нашої республіки в період літніх канікул. В колгоспі імені Леніна біля половини трудівників полів, ферм, бригад — молодь.

Є в нас невелике село Новосавницьке, колгосп «Ленінський шлях». В 1969 році колгоспники цього села виростили по 32,8 центнера зернових з площі 1165 гектарів. Багато інших хороших справ на рахунку сільських трударів. Половина колгоспників — молодь. Серед них більше 34 комсомольців. Працює в цьому колгоспі молодий агроном Таня Козлова. Колгоспники прозвали її за невеликий ріст і молодість «агрономеня». Але в їх вустах це звучить це не образа, а як шана до цієї ніжної тендітної дівчини, з великими знаннями і ще більшою любов'ю до праці землероба. В тім, що колгосп зібрав такий високий урожай, є і її частка праці — дівчина, комсомолка, спеціаліста сільського господарства. Люблять Таню колгоспники, серед молоді — вона ватажок.

А ось ще приклад. Таїса Широка кілька років очолювала ферму № 3 спеціалізованого на відгодівлі великої рогатої худоби колгоспу «Родина». Ферма весь час була передовою. В 25 років Таїсу прийняли в члени КПРС, а трохи пізніше вона була обрана кандидатом в члени обкому КП України. А ось ферма № 1, яку очолювала людина вже з життєвим і немалим стажем, весь час тягла все господарство до відстаючих. І партком вирішив направити молодого комуніста Таїсу Широку на відстаючу ферму. Менша зарплата, далі від дому, відсутні постійні працівники, негаразд з трудовою дисципліною. Але Таїса не злякалась. Все врахувала, все зважила. Пройшло небагато часу, всього кілька місяців, і ось — перемога. По підсумках першого місяця 1970 року, який підвели 4 лютого, найвідсталіша ферма вийшла на перше місце. З гордістю дивляться працівники ферми на Таїсу Широку. А вона ставить нові завдання. «Це, товариші, не рубіж наших успіхів». Ось вам і молодість.

Приклади можна продовжувати. Багато з них такі, що можуть стати темою нарису про трудовий героїзм нашої молоді. Але не лише про це мова.

МОЖУТЬ запитати: а скільки в них покручі, а моди, а танці архімодні, і так далі? Ось на цьому і хочу зупинитись якраз зараз.

По-перше, моди. Зачіски, короткі сукні, вузькі штани і все інше. Напевне, якби не було мод, всі люди були б сірими, нудними манекенами, як дві краплі води схожими один на одного, страшно архаїчними і нецікавими. Моди були, є і будуть, поки світ сонця. Вони постійно обновляють і оживляють зовнішній вигляд людей, роблять їх більш привабливими, красивішими. Звичайно, молодь найшвидше переймає моди, бо молодим людям хочеться бути завжди привабливими. Але в модах (як і в усьому новому) є певні надмірності, викривлення, зловживання і таке інше. ВСЕ КРАЩЕ З НОВОЇ МОДИ ОБОВ'ЯЗКОВО ПРИЖИВЕТЬСЯ, ЗАЛИШИТЬСЯ НАДОВГО, А НАНОСНЕ, НЕПРИЙНЯТНЕ ВІДІЙДЕ, ЗАБУДЕТЬСЯ. Це стосується як одягу, взуття, зачісок, так і танців, музики, співу, поезії.

Тому ми часто РОБИМО БАГАТО ДУРНИЦЬ, ОГОЛОШУЮЧИ ВІЙНУ МОЛОДІ, ЗАМІСТЬ ТОГО, ЩОБ ПРИЙНЯТИ ВІД НЕЇ ВСЕ, ЩО КРАЩЕ, і дати можливість з нашою допомогою розібратись їй в цьому кращому. Огульно ж воюючи проти нових мод, в очах молоді ми робимось старомодними і нерідко самі ставимо між собою і молоддю завісу відчуженості. Ось вам і трудність стосунків.

Або інший приклад. Часто люди старшого покоління у своїх стосунках з молоддю не знаходять контакту лише тому, що недучи бесіди про норми поведінки, справи молодих людей, висловлюють думки і погляди з позицій 20—30-літньої давності. Це іноді можна чути від педагогів, хоча ця категорія вихователів повинна бути найбільш підготовлена до ефективної виховної роботи з молоддю. Говорячи про марнотратство окремої частини молоді, ми обов'язково приводимо приклади своєї босоно-

(Закінчення на 4-й стор.).

Керівник клубу — кандидат у майстри спорту Г. ДУБІВКА.

КЛУБ 64-х КЛІТИН

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ № 10

1. На Україні зараз проживають два шахових гросмейстери. Це — Леонід Штейн і Ігор Платонов (обидва Київ). Е. Гурельд переїхав до Грузії, а Ю. Геллер — до Москви.

2. Спертий мат — це такий, при якому свої ж фігури позбавляють короля всіх полів для відступу.

3. Етюд розв'язується так:

1. Та2 Сg1 2. Тg2 Крf3! 3. Т:g1 Крf2 4. Те1 е4 5. Ке6 е3 6. Кс 5! с2± 7. Крd2 Кf1+ 8. Крс1 Кр:е1 9. Кd3 мат.

...І ОСЬ — ПЕРЕМОЖЕЦЬ

Жюрі клубу 64-х клітин підвело підсумки своєрідного спортивного змагання, до якого було включено 10 завдань з історії і теорії шахів.

В конкурсі взяло участь 96 любителів цієї гри.

Абсолютним переможцем визнано працівника ковдрово - войлокової фабрики міста Лубни Полтавської області Олександра Ільїна, який набрав 84 очка.

Він преміюється спеціальним призом «Молодого комунара».

На другому і третьому місці колгоспник з с. Беленьке Запорізької області Володимир Яцуляк і учень 9 класу м. Знам'янки Валерій Гіпер.

Далі список переможців має такий вигляд:

Микола Атаманюк з м. Гайворона (80 очок), Василь Говоруха з Олександрівського району (79 очок), Степан Харченко з Знам'янського району (77 очок), Сергій Лінський (74 очка), Павло Драгун (68 очок), Юрій Іванов (63 очка), Олександр Бубнов з м. Кіровограда (60 очок). Всі вони будуть відзначені дипломами клубу 64-х клітин.

ТЕЛЕЕКРАН

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 25 лютого. Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Фільм-концерт. (К). 11.35 — Шкільний екран. Суспільствознавство. «Сім'я в Радянському суспільстві». «Виховання в сім'ї Ульянових». (К). 12.10 — Художній фільм «Друзі і роки». Друга серія. (Кіровоград). 16.45 — Наші оголошення. (Кіровоград). 16.50 — Кіноленініана. «Присяга Батьківщині». (Кіровоград). 17.05 — Новини. (М). 17.15 — Заводу — 250 років. Наш репортаж. (К). 17.35 — Фотохвилинка. (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — «Слухайте всі». Огляд піонерських справ. (Донецьк). 18.30 — Реклама. (К). 18.45 — Міжнародний огляд. (К). 19.15 — «Клуб краєзнавців». (Кіровоград). 20.15 — Телепарис «Карельська береза». (К). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — Художній фільм «Друзі і роки». (Кіровоград). 22.25 — Оголошення. (Кіровоград).

Друга програма. 19.15 — По ленінських місцях. (М). 19.45— Нові твори композиторів. (Ужгород).

ЧЕТВЕР, 26 лютого. Перша програма. 11.10 — Фільм-опера «Царева наречена». (Кіровоград). 12.40 — Телеспектакль. (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — «Горн». Піонерський тележурнал. (Дніпропетровськ). 18.30 — Ленінський університет мільйонів. Діалектичний матеріалізм. «Закони науки і закони діалектики». (М). 19.00 — Кольорове телебачення. «Граф Монте-Крісто». Художній фільм. І серія. (М). 20.40 — Програма «Час». (М). 21.15 — Аріадна і Петро Тур— «Надзвичайний посол». Вистава Дніпропетровського російського драматичного театру імені Горького. (Кіровоград).

Друга програма. 21.15 — Кольорове телебачення. Міжнародні змагання з легкої атлетики. (М). 22.00 — Кольорове телебачення України. «Знайомтесь «Укртелефільм». (К). 23.00 — Телевісті. (К).

П'ЯТНИЦЯ, 27 лютого. Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Документальний фільм. (К). 11.35 — Шкільний екран. Українська література для учнів 8 класу. «Шевченко і наша сучасність». (К). 12.10 — Телевізійний фільм «Дорога додому» І та ІІ серії. (Кіровоград). 17.05 — Телепародний університет «Світ чисел». (К). 17.45 — Телевісті. (К). 18.00 — Інформаційна програма «День за днем». (Кіровоград). 18.25 — Телефільм. (Кіровоград). 18.35 — Телепатруль. (Кіровоград). 18.55 — Наші оголошення. (Кіровоград). 19.00 — Естафета новин. (М). 19.45 — Молодіжна програма «Погляд». (К). 20.45 — «Вечори на Високому замку». (Львів). 21.30—Телефільм «Дорога додому». І та ІІ серії. (Кіровоград).

Друга програма. 18.00 — Для дітей. «Умілі руки». (М). 18.30 — «За безпеку руху». (М). 18.40 — Телегачок. (К).

РЕПОРТАЖ ІЗ ТРЕТЬОГО ОБЛАСНОГО КОНКУРСУ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ

ВЕЧІР, ПОДАРОВАНИЙ ВАЛЬСУ

Фойє Кіровоградської філармонії перетворилось на своєрідну арену, де незабаром розпочнуть змагання гармонія і грація. Члени жюрі конкурсу бального танцю займають свої місця. Конкурс відкривають самодіяльні танцюристи Хащеватського сільського Будинку культури Гайворонського району. Перший танець — вічно молодий вальс.

— Судді, покажіть оцінку за перший танець, — говорить ведуча конкурсу.

А за хвилину її голос чітко лунає в напруженій тиші:— 3,5; 3,5 і 3,6.

Система оцінки п'ятибальна. В програму виконавців включено шість бальних танців. Це — «Фігурний вальс», «Український ліричний», «Гуцулка», «Каблучки» та інші.

Знову на дзвінких хвилях естрадного оркестру пливуть усміхнені обличчя у танку «Весела хвилинка». Танцюють юні новопразьці Олександрівського району. Жюрі оцінює їхню виконавську майстерність оцінками: 3,5, 3,4 і 3,6.

І раптом перша сенсація. Ведуча оголошує:

— Чотири бали, чотири і один...

Це виступають учасники танцювального колективу Знам'янського локомотивного депо.

Кіровоградський самодіяльний танцювальний колектив «Колос» продемонстрував бездоганну майстерність і зачарував уболівальників і навіть членів жюрі своїм виступом. Але і йому було не під силу змагатися із... наймолодшими учасниками конкурсу. Юні танцюристи Кіровоградського Палацу піонерів виявились недосяжні в усьому: в техніці, пластичності рухів, артистичності.

Шість годин тривав цей чудовий турнір, де виборювали першість всім самодіяльних колективів і окремі пари.

І ось почесні місця на п'єдесталі займають переможці конкурсу. Винуватців тепло вітає заступник начальника обласного управління культури О. Т. Ткаченко. Олександр Трохимович вручає диплом першого ступеня і пам'ятну медаль юним танцюристам Кіровоградського Палацу піонерів, дипломи другого і третього ступенів — танцювальному колективу «Колос» та аматорам бального танцю Знам'янського локомотивного депо.

Перехідний кубок обласного конкурсу бального танцю від обкому комсомолу вручив юним переможцям заступник завідуючого відділом пропаганди та культурно-масової роботи обкому ЛКСМУ В. Чабаненко.

В. ГОНЧАРЕНКО.

На знімку: вихід всіх учасників конкурсу (фото ліворуч); танцюють танцюристи «Колосу» (фото праворуч); переможці індивідуальних виконавців (фото вгорі).

Фото В. КОВПАКА.

„РОЗУМНА, ЗРІЛА, КУЛЬТУРНА...“

(Закінчення).

тої і надголодної молодості. І додаємо: «...ой якби ви попробували так, як ми, то і ви по-іншому ставилися б до всього» і т. д. А якщо вони не хотять пробувати. То й чи є потреба? При такому стані ваших виховних бесід вони (ці бесіди) перетворюються в нудну моралізацію.

Звичайно, молоді люди повинні знати нашу історію труднощів і звитяжну боротьбу старших поколінь з цими труднощами. Без цього неможливо виховати ідейно загартованих молодих людей. Та, напевне, цю роботу треба вести грамотно, коректно, без зайвої моралізації.

КЩО говорити відверто про негативне, що є сьогодні в поведінці деякої частини молоді, і з чим саме ж МОЛОДЬ НАЙБІЛЬШЕ ПОВИННА ПОВЕСТИ БОРОТЬБУ (звичайно, за допомогою старших товаришів, під їх керівництвом і за їх дружніми порадами), ТО ЦЕ ПРИСТРАСТЬ ДО СПИРТНОГО, ЗАГОСТРЕНА ЦІКАВІСТЬ СТАТЕВИМИ СТОСУНКАМИ В РАННЬОМУ ВІЦІ. Ці негативні явища в житті деякої частини молоді викликають законний гнів і осуд з боку їх же однолітків і особливо — з боку старших. Але, якщо знову ж таки відверто говорити, то старші й винні в цьому. Бо за останні роки надто великої популярності в нас набули факти, коли будь-яку зроблену справу треба «прилити», будь-яке сімейне чи інше свято обов'язково з надмірним «достатком» спиртного, коли старші, не помічаючи того, при молодших смакують розповідями про «хорошу» випивку, розхвалюють на всі лади нові марки спиртних напоїв і т. д. Причому, все це в порядку речей, в широкому масштабі. А це не лише викликає потяг до спиртного в молоді, а й виховує таку негативну рису характеру, як марнотратство, легковажне ставлення до тих цінностей, які створені в процесі трудової діяльності людей.

І ще інше. Надто рано деякі молоді люди хотять пізнати життя у фізичному, статевому розумінні. ТУТ БАТЬКИ, ШКОЛА І МЕДИЦИНА ПРОЯВЛЯЮТЬ ПОВНУ БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ. Бачите, мовляв, соромно на цю тему говорити, виростуть, станують дорослими, самі все будуть знати. А в результаті нерідко фіксуємо статеву розпусту окремих молодих людей та все інше, що виходить з цього. Статевим вихованням, якщо говорити самокритично, ми не займаємось ні в сім'ї, ні в школі.

І, НАРЕШТІ, ще одне питання, що стосується цієї теми. Залучення молоді до АКТИВНОЇ ТРУДОВОЇ І ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Про це говорилось десь на початку цієї статті, та хочу повернутися знову. Тут я повністю згоден з М. Стояном — у дошкільнят треба виховувати любов до праці на користь колективу. Іде мова якраз про працю на благо суспільства, а не лише для власного блага. Я пам'ятаю чимало сімей, в яких виховання любові до праці починалось дуже рано і мало «непогані» результати. Виростаючи з дітей, стаючи молодими людьми, члени таких сімей дивились, як би побільше натягти в свій двір. Його любов до праці кінчалась парканом садиби, рамками заробітної плати. ТАКА ЛЮДИНА НЕ ЗДАТНА НА САМОВІДДАНУ ПРАЦЮ БЕЗ КОРИСТІ, БЕЗ ОДЕРЖАННЯ ВИНАГОРОДИ. Хоч фактор матеріальної заінтересованості у нас залишається в арсеналі заохочування, але не можна в цьому відношенні «перегинати палку». Тому якраз треба робити наголос на вихованні любові до праці на суспільство, бо якраз в умовах соціалізму суспільне благо дає гарантію підносити благо кожного.

А зараз про виховання в молоді почуття відповідальності. Коли заходить про це мова, я часто пригадую і приводжу приклад з кінофільму «Журналіст». Відзиваючись про свою кохану дівчину, Юрій сказав своєму американському колезі, що вона не відзначається особливою красою, але в неї рано розвинене почуття відповідальності за свої вчинки. Ось чи не найголовніше в нашій роботі з молоддю. ВИХОВУВАТИ ПОЧУТТЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОЖЕН ВЧИНОК, ЗА ВСЕ ТЕ, ЩО ТИ ЗРОБИВ, РОБИШ, БУДЕШ РОБИТИ. Це дуже важливо, це стане на перешкоді легковажності і бездумності.

ОДНИМ із засобів такого виховання — серйозні доручення з малих років і побільше довір'я, віри в ентузіазм, розважливість і здібність молодих. Звичайно, необхідна коректна перевірка і допомога. Це виховує в молодих почуття особистої гідності, віру в свої сили, можливості, дає натхнення на здійснення серйозних і трудних справ. Ми ж робимо непоправну помилку — дуже довго молодих людей водимо буквально за руку; те, що вони могли б зробити, робимо за них самі, а потім ще й критикуємо — наша молодь не здатна робити того, чи іншого.

В нинішньому 1969—1970 навчальному році районний відділ народної освіти за погодженістю з РК КП України і виконкомом райради став на шлях омолодження керівних кадрів шкіл. Двох випускників вузів — комсомольців В. Г. Скорпіна і Л. О. Смоляр призначили директорами восьмирічних шкіл, а випускника Київського держуніверситету ім. Т. Г. Шевченка, молодого комуніста К. В. Анчевську — організатором позакласної і позашкільної виховної роботи найбільшої по чисельності учнів Долинської СШ № 2. Півроку роботи цих молодих людей на керівних посадах показало, що в них не помилились, поставивши їх біля керма такими важливими ділянками роботи.

На закінчення хотілося б нагадати слова А. С. Макаренка з приводу виховання молодих людей. Побільше розумної вимогливості, говорив великий педагог, довір'я і поваги до молодих людей. Розумно залучати у всі сфери нашого кипучого життя, БІЛЬШЕ УВАГИ МОЛОДІ БЕЗ СЮСЮКАННЯ І ЗАГРАВАННЯ, більше доручень і контролю без надоїдливої моралізації, ПОБІЛЬШЕ ОСОБИСТОГО ПРИКЛАДУ розумної організації виробництва, праці, дозвілля і відпочинку. Геть скептицизм і нігілізм по відношенню до молоді. Старше покоління має достатній досвід, багато знань і умінь для такої організації виховання молоді, щоб вони в усіх відношеннях стали взірцем для всіх молодих людей всіх країн світу. Це й буде ще одним нашим життєвим подвигом в ім'я прийдешніх поколінь.

І. ЄВСЄЄВ,
завідуючий відділом агітації і пропаганди Долинського райкому КП України.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 38
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-33, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ, г. Кировоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 01041. Індекс 61197. Зам. № 812. Тираж 52 000.

ПОГОДА

Сьогодні вдень по області слід чекати хмарну погоду, опади, місцями — значні, вітер північно-східний з переходом на західний, помірний до сильного. Температура повітря по області 0—3, по місту — 0—2 градуси тепла.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.